

[Strona Główna](#) > ... > [Sprawy Rodzinne I Dziedziczenie](#) > [Prawo Spadkowe](#) > [Prawo Spadkowe](#) > [Austria](#)

Prawo spadkowe

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

To zestawienie informacyjne zostało opracowane we współpracy z [Radą Notariatów Unii Europejskiej \(CNUE\)](#).

1 W jaki sposób dokonuje się rozrządzenia majątkiem na wypadek śmierci (testament, testament wspólny, umowa dotycząca dziedziczenia)?

Przy sporządzaniu testamentu należy zastosować się do szczególnych przepisów dotyczących jego formy. W prawie austriackim wyróżnia się następujące formy testamentów:

- testament notarialny sporządzany w obecności notariusza lub przed sądem;
- testament holograficzny, który spadkodawca ma obowiązek spisać w całości odręcznie na papierze i opatrzyć go podpisem oraz
- testament alograficzny (spisany pismem ręcznym lub maszynowym przez inną osobę niż spadkodawca), który sporządza się w obecności trzech świadków.

Umowę dotyczącą spadku [Erbvertrag, §§ 1249 i nast. austriackiego kodeksu cywilnego (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch – ABGB)] mogą zawrzeć wyłącznie małżonkowie, narzeczeni (pod warunkiem późniejszego zawarcia małżeństwa) oraz zarejestrowani partnerzy lub osoby, które zamierzają zarejestrować związek partnerski; umowę taką należy zawrzeć w formie aktu notarialnego (zgodnie z § 1 akapit pierwszy lit. a) ustawy o aktach notarialnych – Notariatsaktsgesetz) w obecności dwóch świadków lub drugiego notariusza. Umowa dotycząca spadku musi spełniać wymogi ważności dla rozrządzeń testamentowych i można na jej podstawie rozrządzić nie więcej niż trzema czwartymi masy spadkowej. W tym kontekście zarejestrowani partnerzy mają prawa równe z małżonkami i narzeczonymi (§ 1217 ABGB).

Testament wspólny mogą sporządzić wyłącznie małżonkowie lub zarejestrowani partnerzy (§ 586 ABGB).

Darowiznę na wypadek śmierci [darowizna z majątku osobistego dokonywana przez osobę, która spodziewa się śmierci w najbliższej przyszłości, wywołująca skutki prawne dopiero z chwilą śmierci darczyńcy] uregulowano w § 603 ABGB i ma ona postać umowy, którą należy zawrzeć w formie aktu notarialnego.

2 Czy należy ten dokument zarejestrować, a jeżeli tak, w jaki sposób?

Testamenty, umowy o spadek i wszelkie umowy o zrzeczenie się prawa do spadku lub zachowku można zarejestrować w austriackim centralnym rejestrze testamentów (Österreichisches Zentrales Testamentsregister), o ile zdeponowano je w kancelarii notarialnej, adwokackiej lub w sądzie (§ 140b kodeksu notarialnego – Notariatsordnung). Ten elektroniczny rejestr, zarządzany przez austriacką Izbę Notarialną (Österreichische Notariatskammer), jest jedynym ustawowo uregulowanym rejestrem testamentów. Sądy i notariusze mają obowiązek zgłaszać wszelkie takie dokumenty do rejestru (§ 140c ust. 2 kodeksu notarialnego). Rejestracja ułatwia odnalezienie tego rodzaju dokumentów w toku postępowania spadkowego (*Verlassenschaftsverfahren*). Adwokaci i kancelarie adwokackie mogą rejestrować testamenty i inne rozrządzenia testamentowe w rejestrze testamentów austriackich adwokatów (Testamentsregister der österreichischen Rechtsanwälte). W toku

postępowania spadkowego komisarz sądowy ma obowiązek przeszukać austriacki centralny rejestr testamentów i rejestr testamentów austriackich adwokatów oraz udokumentować wyniki przeszukania [§ 145a ustawy o postępowaniu nieprocesowym (Außerstreitgesetz – AußStrG)].

3 Czy istnieją jakieś ograniczenia dotyczące rozrządzenia majątkiem na wypadek śmierci (np. zachówek)?

Wysokość zachowku (który ogranicza zakres swobody testowania) jest równa połowie udziału przypadającego przy dziedziczeniu ustawowym. Zachówek przysługuje zstępnym zmarłego i jego pozostającemu przy życiu małżonkowi lub zarejestrowanemu partnerowi. Jeżeli osoba uprawniona do zachowku nigdy nie utrzymywała ze zmarłym bliskich stosunków rodzinnych lub jeżeli więź taka od dawna nie istnieje (od około 20 lat), wysokość zachowku może zostać obniżona.

Zachówek stanowi część masy spadkowej pozostawionej przez zmarłego, która podlega podziałowi między osoby uprawnione do zachowku. Wypłaca się go w gotówce. Zachówek można jednak również otrzymać w formie darowizny na wypadek śmierci (§ 780 ABGB) lub darowizny między żyjącymi (§ 781 ABGB).

Prawa do zachowku można dochodzić przed sądem przez okres 3 lat od chwili powzięcia wiadomości o przysługującym prawie do zachowku, a najpóźniej w ciągu 30 lat od dnia nabycia prawa do zachowku (§ 1487 ABGB). Termin przedawnienia rozpoczyna bieg w chwili powzięcia wiadomości o faktach, które skutkują powstaniem prawa do zachowku, jednak nie wcześniej niż po upływie 1 roku od dnia śmierci spadkodawcy (§§ 765 i 1487a ABGB).

Prawa do zachowku można zrzec się jeszcze za życia spadkodawcy. Takie zrzeczenie się wymaga formy aktu notarialnego lub protokołu sądowego (§ 551 ABGB).

4 W przypadku braku rozrządzenia majątkiem na wypadek śmierci – kto jest uprawniony do dziedziczenia i w jakich częściach?

Jeżeli spadkodawca zmarł bezdzietnie i nie pozostawił po sobie małżonka ani zarejestrowanego partnera, prawo do dziedziczenia mają rodzice spadkodawcy i ich zstępnicy (tj. rodzeństwo spadkodawcy) (§§ 735 i 736 ABGB).

Jeżeli spadkodawca nie pozostawił małżonka ani zarejestrowanego partnera, ale pozostawił po sobie dzieci, majątek dziedziczą w równych częściach dzieci (§ 732 ABGB).

Jeżeli spadkodawca zmarł bezdzietnie, pozostawiając po sobie małżonka lub zarejestrowanego partnera, jedynym spadkobiercą staje się pozostający przy życiu małżonek lub zarejestrowany partner.

Jeżeli spadkodawca pozostawił po sobie małżonka lub zarejestrowanego partnera i rodziców, małżonek lub zarejestrowany partner dziedziczą dwie trzecie masy spadkowej i ustawowy zapis naddziałowy (*Vorausvermächtnis*) (uprawniający do otrzymania przedmiotów urządzenia domowego). Jedną trzecią masy spadkowej dziedziczą w częściach równych rodzice spadkodawcy (§ 744 ust. 1 ABGB).

Partner pozostający w nieformalnym związku (konkubent/konkubina) dziedziczy w braku innych spadkobierców ustawowych; w innym wypadku może zostać powołany do spadku wyłącznie na podstawie testamentu. Prawa pozostającego przy życiu konkubenta/pozostającej przy życiu konkubiny chronią jednak przepisy ustawy o prawie najmu (Mietrechtsgesetz) oraz ustawy o współwłasności lokali mieszkalnych (Wohnungseigentumsgesetz). W sytuacji gdy osoba zmarła i jej konkubent/konkubina posiadali wspólny lokal mieszkalny (współwłasność lokalu mieszkalnego – *Wohnungseigentumspartnerschaft*), udział osoby zmarłej staje się własnością pozostającego przy życiu konkubenta lub pozostającej przy życiu konkubiny. Ponadto konkubentowi/konkubinie przysługuje ustawowy zapis naddziałowy, w związku z czym mają oni prawo nadal zamieszkiwać we wspólnym lokalu mieszkalnym i korzystać ze wspólnych przedmiotów urządzenia domowego w zakresie, w jakim jest to niezbędne do utrzymania warunków bytowych sprzed śmierci spadkodawcy, przy czym czas trwania tego uprawnienia ogranicza się do 1 roku.

5 Jaki organ jest właściwy:

5.1 w sprawach dziedziczenia?

Sąd rejonowy (*Bezirksgericht*); notariusz działający w charakterze komisarza sądowego (*Gerichtskommissär*) jako organ sądu.

Właściwy rzeczowo i miejscowo jest sąd rejonowy, w którego okręgu znajdowało się ostatnie miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu spadkodawcy [§ 105 ustawy o właściwości sądów (*Jurisdiktionsnorm* – JN) w związku z §§ 65 i 66 JN]. Postępowanie prowadzi w imieniu sądu rejonowego notariusz pełniący rolę komisarza sądowego [§ 1 ustawy o komisarzach sądowych (*Gerichtskommissärsgesetz* – GKG)].

5.2 do przyjęcia oświadczenia o zrzeczeniu się lub przyjęciu spadku?

Sąd rejonowy (*Bezirksgericht*); notariusz działający w charakterze komisarza sądowego (*Gerichtskommissär*) jako organ sądu.

5.3 do przyjęcia oświadczenia o zrzeczeniu się lub przyjęciu zapisu?

Sąd rejonowy (*Bezirksgericht*); notariusz działający w charakterze komisarza sądowego (*Gerichtskommissär*) jako organ sądu.

5.4 do przyjęcia oświadczenia o zrzeczeniu się lub przyjęciu zachowku?

Sąd rejonowy (*Bezirksgericht*); notariusz działający w charakterze komisarza sądowego (*Gerichtskommissär*) jako organ sądu.

6 Proszę krótko opisać postępowanie spadkowe na podstawie prawa krajowego, w tym dział spadku i podział składników majątku (w tym informacje, czy postępowanie spadkowe jest wszczynane z urzędu przez sąd lub inny właściwy organ)

Po otrzymaniu powiadomienia o śmierci spadkodawcy sąd rejonowy wszczyna postępowanie spadkowe (*Verlassenschaftsverfahren*). Właściwy do wszczęcia postępowania jest sąd rejonowy, w którego okręgu znajduje się ostatnie miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu spadkodawcy. Postępowanie to prowadzi notariusz pełniący rolę komisarza sądowego. Kończy się ono wydaniem postanowienia przez sąd.

Postępowanie spadkowe sąd wszczyna z urzędu bezzwłocznie po powzięciu wiadomości o śmierci spadkodawcy (§ 143 ust. 1 AußStrG).

Komisarz sądowy ustala spadkobierców w toku sądowego postępowania spadkowego (§ 797 ABGB).

Komisarz sądowy (§ 1 ust. 2 pkt 2 lit. b) i § 2 ust. 2 GKG) sporządza spis inwentarza spadkowego w następujących okolicznościach: jeżeli złożono oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza (*bedingte Erbantrittserklärung*) (które ogranicza odpowiedzialność spadkobiercy do wartości majątku, jaki otrzyma z masy spadkowej); jeżeli osoby, które mogą być uprawnione do zachowku, są małoletnie lub z innego powodu potrzebują przedstawiciela ustawowego; jeżeli wydano zgodę na wyodrębnienie spadku z majątku spadkobiercy; jeżeli należy uwzględnić objęcie spadku przez dalszego spadkobiercę lub jeżeli w testamencie ustanowiono fundację prywatną (*Privatstiftung*); jeżeli spadek może przypaść Skarbowi Państwa jako bezdziedziczny; lub jeżeli wystąpi o to uprawniona osoba lub kurator spadku (§ 165 AußStrG).

7 W jaki sposób i kiedy dany podmiot staje się spadkobiercą lub zapisobiercą?

Spadku nie wolno objąć w posiadanie samowolnie. Musi on być przekazany spadkobiercy w prawne posiadanie w drodze stwierdzenia nabycia spadku (*Einantwortung*) postanowieniem sądu prowadzącego postępowanie

spadkowe (*Abhandlungsgericht*) (§ 797 ABGB i § 177 AußStrG). Sąd stwierdza nabycie spadku po złożeniu przez zainteresowane osoby oświadczenia o przyjęciu spadku, w którym potwierdzają one swoje prawo do spadku, oraz zakończeniu sądowego postępowania spadkowego. Przeniesienie tytułu własności następuje w chwili stwierdzenia nabycia spadku również w przypadku nieruchomości, tj. niezależnie od dokonania wpisu nowego właściciela do rejestru nieruchomości (*Grundbuch*). Jeżeli jednak spadkobiercy nie złożą w odpowiednim terminie wniosku o wpis do rejestru nieruchomości, komisarz sądowy występuje z takim wnioskiem w miejsce spadkobierców.

8 Czy spadkobiercy odpowiadają za długi spadkowe, a jeżeli tak, na jakich warunkach?

Spadkobiercy odpowiadają za długi zmarłego całym swoim majątkiem. W przypadku sporządzenia spisu inwentarza spadkowego odpowiadają oni jednak wyłącznie do wysokości spadku.

9 Jakich dokumentów/informacji wymaga się zazwyczaj w celu zarejestrowania nieruchomości?

Sądowi właściwemu w sprawach dotyczących rejestru nieruchomości (*Grundbuchsgericht*) należy przedstawić dokument potwierdzający tytuł prawny do nieruchomości. Spadkobiercy mają obowiązek przedstawić postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, a zapisobiercy – urzędowe potwierdzenie. Wymagane może być także przedłożenie zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach oraz – w zależności od prawa danego kraju związkowego – szczególnie zezwolenie określone w przepisach dotyczących obrotu nieruchomościami, a także – w stosownych przypadkach – zaświadczenie o obywatelstwie nabywcy.

9.1 Czy wyznaczenie zarządcy jest obowiązkowe czy obowiązkowe na wniosek? Jeżeli jest to obowiązkowe lub obowiązkowe na wniosek, jakie czynności należy podjąć?

Nie wymaga się ustanowienia zarządcy masy spadkowej.

9.2 Kto jest uprawniony do wykonania rozrządzenia na wypadek śmierci lub zarządzania masą spadkową osoby zmarłej?

Spadkobierca, który przy objęciu spadku wykaże odpowiednio swoje prawo do spadku, jest uprawniony do korzystania z masy spadkowej, do zarządzania nią i do reprezentowania jej, o ile sąd prowadzący postępowanie spadkowe nie postanowi inaczej; współspadkobiercy wykonują to prawo wspólnie, chyba że dokonają innych uzgodnień (§ 810 ust. 1 ABGB).

9.3 Jakie uprawnienia przysługują zarządcy?

Wykonawca testamentu odgrywa jedynie ograniczoną rolę w austriackim postępowaniu spadkowym. Postępowanie spadkowe prowadzi bowiem sąd, a o wykonanie woli spadkodawcy dba komisarz sądowy jako organ sądu. Zgodnie z § 816 ABGB spadkodawca może wskazać w rozrządzeniu testamentowym osobę odpowiedzialną za wykonanie jego ostatniej woli. Zakres zadań tej osoby wynika z rozrządzenia testamentowego i może obejmować czynności od kontroli, czy spadkobiercy/zapisobiercy spełnili określone warunki lub dokonali właściwego podziału spadku, aż po zarząd spadkiem.

W przypadku wyznaczenia rozprawy w ramach zwołania wierzycieli spadku (§§ 813–815 ABGB) komisarz sądowy podaje do wiadomości publicznej jej termin oraz wzywa wykonawcę testamentu do stawienia się na tej rozprawie (§ 174 AußStrG).

10 Jakie dokumenty zgodnie z prawem krajowym są zazwyczaj wydawane w toku i na koniec postępowania spadkowego, by poświadczyć status i prawa beneficjentów? Czy mają one szczególny skutek dowodowy?

Na odpowiedni wniosek komisarz sądowy wydaje uprawnionym osobom urzędowe poświadczenie ich uprawnienia do reprezentowania stron (§ 172 AußStrG) (zob. pkt 9.2 powyżej).

Po ostatecznym ustaleniu spadkobierców i przypadających im udziałów oraz przedstawieniu dowodów potwierdzających spełnienie pozostałych warunków sąd stwierdza nabycie spadku przez spadkobierców (§ 177 AußStrG – stwierdzenie nabycia spadku). Przedstawienie odpisu stwierdzenia nabycia spadku z poświadczeniem prawomocności stanowi dla instytucji kredytowych podstawę do odblokowania środków zgromadzonych na rachunkach spadkodawcy (§ 179 AußStrG).

Europejskie poświadczenie spadkowe, o którym mowa w art. 62 i nast. rozporządzenia w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (rozporządzenie (UE) nr 650/2012), wydaje komisarz sądowy. Ewentualny sprzeciw wnioskodawcy wobec takiego poświadczenia spadkowego rozpoznaje sąd. Wówczas poświadczenie wydane przez komisarza sądowego uchyla się i zastępuje poświadczeniem wydanym przez sąd.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

■ Ostatnia aktualizacja: 27/12/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.